

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

**Навчально – науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(підпис)

Г.О. Бірта
(ініціали, прізвище)

«26» червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Основи ідентифікації товарів»

освітня програма «Експертиза та митна справа»
«Товарознавство і торговельне підприємництво»

спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
код назва спеціальності

галузь знань 07 Управління та адміністрування
код назва галузі знань

ступінь вищої освіти бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи ідентифікації товарів» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Протокол від « 26 » червня 2025 року № 12

Полтава 2025

Укладач: Офіленко Н.О., к.с.-г.н., доцент кафедри Товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Експертиза та митна справа» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля ступеня бакалавр

Горячова О.О.
(підпис) ініціали, прізвище)

26 червня 2025 року

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Товарознавство і торговельне підприємництво» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля ступеня бакалавр

Офіленко Н.О.
(підпис) ініціали, прізвище)

26 червня 2025 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни Основи ідентифікації товарів

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Сенсорний аналіз, Товарознавство(теоретичні основи), Інструментальний аналіз <i>Постреквізити:</i> Моніторинг якості продовольчих товарів	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни: вибіркова		
Курс/семестр вивчення	3/ 6	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	5 /2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: - 150.		
- лекції: 24 год.		
- практичні заняття: 24 год.		
- самостійна робота: 102 год.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр - .		
- лекції: 2 семестр - .		
- практичні заняття: 2 семестр - .		
- самостійна робота: 2 семестр – .		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): -.		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи ідентифікації товарів» - набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, щодо методологічних аспектів ідентифікації товарів.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01); - Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях (ЗК02); - Здатність виявляти ініціативу та підприємливість (ЗК08); - Здатність виявляти ініціативу та підприємливість (СК05);	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях (ПР01); - Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів (ПР15); - Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці (ПР16); - Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів (ПР17)

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення ідентифікації товарів

Тема 1. Види і засоби, способи і методи ідентифікації.

Поняття, мета, завдання та функції ідентифікації. Ідентифікація як складова сертифікації продукції. Види ідентифікації та їх характеристика. Об'єкти ідентифікації. Засоби та критерії ідентифікації. Методи проведення ідентифікації продовольчих товарів.

Тема 2. Забезпечення ідентифікації товарів

Організаційне, технічне та інформаційне забезпечення ідентифікації товарів. Види, форми, засоби та вимоги до товарної інформації. Маркування товарів: функції, вимоги, структура, види та їх характеристика.

Тема 3. Світова практика щодо контролю та поліпшення якості харчової продукції
Проведення аналізу ринку. Версія 2002 року стандарту DS 3027. Кодекс Аліментаріус.

Тема 4. Національна система технічного регулювання та споживчої політики України
Членство України у СОТ. Нові умови, на які орієнтується Україна зі вступом до СОТ. Директива Європейського Союзу 2001/95/ЄС про загальну безпеку продукції

Тема 5. Законодавство Європейського Парламенту та Ради ЄС у сфері якості харчової продукції та ступінь врахування його вимог в законодавчій та нормативно-правовій базі України

Кодекс Аліментаріус, або харчовий кодекс. Завдання Національної комісії. Модернізація систем безпеки і якості харчових продуктів тваринного й рослинного походження в Україні. Сертифікація згідно BRC

Модуль 2. Способи і методи проведення ідентифікації окремих груп товарів

Тема 6. Способи і методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів

Зерно борошняні товари: ідентифікаційні ознаки. Методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів.

Тема 7. Способи і методи проведення ідентифікації кондитерських та смакових товарів

Ідентифікаційні ознаки цукру, меду, крохмалю і кондитерських виробів. Методи проведення ідентифікації цукру, меду, крохмалю і кондитерських виробів. Ідентифікаційні ознаки смакових товарів. Методи проведення ідентифікації смакових товарів

Тема 8. Способи і методи проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції

Свіжі та перероблені плоди та овочі: ідентифікаційні ознаки. Методи проведення ідентифікації та визначення фальсифікації переробленої фруктово-овочевої продукції.

Тема 9. Способи і методи проведення ідентифікації молока та молочних продуктів.

Молочні продукти: ідентифікаційні ознаки. Методи проведення ідентифікації молока і молочної продукції.

Тема 10. Способи і методи проведення ідентифікації харчових жирів, яєць і яєчних товарів, харчових концентратів

Харчові жири: ідентифікаційні ознаки. Методи проведення ідентифікації харчових жирів.

Яйця, яєчні продукти: ідентифікаційні ознаки. Ідентифікаційні ознаки харчових концентратів, методи проведення їх ідентифікації

Тема 11. Способи і методи проведення ідентифікації м'яса і м'ясних товарів, риби та рибних товарів

Ідентифікаційні ознаки м'ясо та м'ясних товарів. Методи проведення ідентифікації м'яса і м'ясних товарів. Ідентифікаційні ознаки риби і рибних товарів. Методи проведення ідентифікації риби і рибних товарів

Тема 12. Ідентифікація непродовольчих товарів

Ідентифікація текстильних, швейних, трикотажних і взуттєвих товарів. Ідентифікація господарчих товарів і будівельних матеріалів. Ідентифікація ювелірних і канцелярських товарів та фототоварів. Ідентифікація парфумерно - косметичних товарів. Ідентифікація хімічних товарів і товарів із пластмас. Ідентифікація меблевих і силікатних товарів. Ідентифікація електропобутових товарів.

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни Основи ідентифікації товарів для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Загальні положення ідентифікації та фальсифікації товарів					
Тема 1. Види і засоби, способи і методи ідентифікації.	2	Практичне заняття 1. Види і засоби, способи і методи ідентифікації. 1. Поняття, мета, завдання та функції ідентифікації. Ідентифікаційна експертиза. Ідентифікація як складова сертифікації продукції. 2. Види ідентифікації та їх характеристика. Об'єкти, засоби та критерії ідентифікації. 3. Характеристика способів ідентифікації. Методи проведення ідентифікації товарів.	4	1. Представлення у вигляді схеми методів проведення ідентифікації товарів	8
Тема 2. Забезпечення ідентифікації товарів	2	Практичне заняття 2. Забезпечення ідентифікації товарів 1. Вивчення законодавчої та нормативної бази щодо ідентифікації продовольчих товарів 2. Вивчення методів проведення ідентифікації Вивчення забезпечення ідентифікації товарів	4	1. Структура та види маркування товарів. 2. Складіть схему класифікації інформаційних знаків	8

Тема 3. Світова практика щодо контролю та поліпшення якості харчової продукції	2			1. Кодекс Аліментаріус (структура, розділи і наліз змісту)	9
Тема 4. Національна система технічного регулювання та споживчої політики України	2			1. Технічне регулювання та споживча політика України	9
Тема 5. Законодавство Європейського Парламенту та Ради ЄС у сфері якості харчової продукції та ступінь врахування його вимог в законодавчій та нормативно-правовій базі України	2			1. Дайте характеристику Національній комісії (мета, завдання і принцип роботи)	9
Всього по модулю 1	10		8		43
Модуль 2. Способи і методи проведення ідентифікації окремих груп товарів					
Тема 6. Способи і методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів	2	Практичне заняття 3 Вивчення правил ідентифікації та виявлення фальсифікації зерноборошняних товарів 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації борошна і круп 2. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації макаронних і хлібобулочних виробів	2	Вивчення правил ідентифікації хліба і хлібобулочних виробів	8
Тема 7. Способи і методи проведення ідентифікації кондитерських та смакових товарів	2	Практичне заняття 4 Вивчення правил ідентифікації кондитерських та смакових товарів 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації кондитерських товарів 2. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації смакових товарів	2	1. Вивчення правил ідентифікації алкогольних напоїв	8
Тема 8. Способи і методи проведення ідентифікації фруктово-овочевої	2	Практичне заняття 5 Вивчення правил ідентифікації фруктово-овочевої	2	1. Схема проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції.	8

продукції		продукції 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації свіжих плодів і овочів 2. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації перероблених плодів і овочів			
Тема 9. Способи і методи проведення ідентифікації молока та молочних продуктів.	2	Практичне заняття 6 Вивчення правил ідентифікації молока та молочних продуктів 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації молока і вершків 2. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації молочних продуктів	2	1. Вивчення правил ідентифікації сухих молочних продуктів і морозива	9
Тема 10. Способи і методи проведення ідентифікації харчових жирів, яєць і яєчних товарів, харчових концентратів	2	Практичне заняття 7 Визначення фальсифікації харчових жирів та яєць 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації харчових жирів 2. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації яєць	2	1. Вивчення правил ідентифікації сухих яєчних товарів та харчових концентратів	8
Тема 11. Способи і методи проведення ідентифікації м'яса і м'ясних товарів, риби та рибних товарів	2	Практичне заняття 8 Вивчення правил ідентифікації м'яса і м'ясних товарів, риби і рибних товарів 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації м'яса та м'ясних товарів 2. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації риби та рибних товарів	2	1. Вивчення правил ідентифікації ікр'яних товарів і нерибних продуктів моря	9
Тема 12. Ідентифікація непродовольчих товарів	2	Практичне заняття 9 Ідентифікація непродовольчих товарів 1. Проведення попередньої ідентифікації 2. Ознайомтеся з результатами основного	4	1. Організаційне забезпечення ідентифікації товарів. 2. Органи та служби, що здійснюють ідентифікацію товарів	9

		та заключного етапів ідентифікації об'єкта дослідження та їх документального оформлення. 3.Ідентифікація і фальсифікація текстильних, швейних, трикотажних і взуттєвих товарів. 4.Ідентифікація і фальсифікація господарчих товарів і будівельних матеріалів. 5.Ідентифікація і фальсифікація ювелірних і канцелярських товарів та фототоварів.			
Всього по модулю 2	14		16		59
Всього по курсу	24		24		102

Розділ 5 Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (2 бали); обговорення матеріалу занять (5 бали); виконання навчальних завдань (2 бали); завдання самостійної роботи (10 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	33
Модуль 2 (теми 6-12): відвідування занять (3 бали); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (7 бали); обговорення матеріалу занять (13 балів); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (14 балів); тестування (14 балів); поточна модульна робота(10 балів)	67
Разом	100

Таблиця 5.1 - Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1 Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	а) Участь у наукових гуртках	10
	б) Участь у наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Методи визначення фальсифікації товарів. Лабораторний практикум / [А. А. Дубініна, Т. М. Летута, С. О. Дубініна, І. Ф. Овчіннікова]. – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2019. – 336 с.
2. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України № 1393-XIV редакція від 18.12.2017 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України № 3689-XII редакція від 21.05.2015 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини: Закон України № 2809-IV редакція від 06.09.2005 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Титаренко Л. Д. Ідентифікація та фальсифікація продовольчих товарів / Л. Д. Титаренко, В. А. Павлова, В. Д. Малигіна. – К. : Центр навчальної літератури, 2020. – 192 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Банк тестів за курсом, які розміщені у програмній оболонці Open test.
2. Супровід лекцій за курсом з використанням Microsoft PowerPoint Presentation.
3. Назаренко В.О., Назаренко Л.О. Ідентифікація та фальсифікації товарів: дистанційний курс // [Електронний ресурс] : Головний центр дистанційного навчання Полтавський університет економіки і торгівлі. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1421>